

Deseňáček

Zpravodaj obce Desné číslo 29 ročník 8

1/ 2009

Velikonoce křesťanské

- slavnost vzkříšení Krista je vrcholem liturgického církevního roku. Vyvinuly se z židovského svátku pesach, který se slaví 14. a 15. dne měsíce nisanu podle židovského kalendáře. V rané církvi se slavily zprvu v den židovského svátku. Ještě dnes se považuje křesťanská slavnost velikonoční noci také za vzpomínku na starou smlouvu.

Koncil nicejský (325) určil po delším sporu datum Velikonoc na neděli po prvním jarním úplňku, který nastane po průchodu slunce jarním bodem. Tak se oddělily od židovského kalendáře.

Slavnost vzkříšení začíná velikonoční vigilií večer nebo v noci na Bílou sobotu. O velikonoční vigilií se světlí křestní voda a věřící obnovují křestní slib; v mnoha církevních obcích se křtí dospělí, kteří se připravovali na křest. V neděli (Hod Boží velikonoční) pokračuje a vrcholí slavnost Zmrtvýchvstání Páně druhou slavnou mší.

Ježíšova krev znamená víc než obětní krev zvířat. Boží Syn dal jednou provždy svou vlastní krev za odpuštění hříchů – za naše vykoupění. Bůh jeho oběť přijal. Vzkřísil Ježíše z mrtvých. On žije.

Ježíš se dnes chce setkat i s tebou. Čeká jenom na tvé pozvání: „Hle, stojím přede dveřmi a tluču, zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on se mnou“ (Bible, kniha Zjevení 3,20).

Když Ježíš umíral na kříži, prolil svou krev také za tebe. I ty můžeš být vysvobozen(a) z otroctví hříchu a věčné záhuby. Spolehni se na spasitelnou moc Ježíšovy oběti. Otevři mu dveře svého srdce, pozvi jej a přijmi jako svého Pána a Spasitele. On je ten Beránek Boží, který snímá hříchy světa.

Velikonoce v lidové tradici

Pomlázkou se označuje svazek spletených vrbových proutků, který slouží jako nástroj ke šlehání. Říkalo se, že čím víc bude spletených proutků, tím více předá vrba posilující jarní mízy plné života tomu, kdo je s ní vyšlehán. Od pohanských dob se pomlázce říkalo pomládka nebo omládka a to symbolizovalo oplodňování. Plést pomlázku měl umět každý muž i chlapec. Do různě velkých pomlázek z různého počtu vrbových proutků (3, 4, 6, 8, 9, 10, 12) se vplétaly pestrobarevné stuhy, hlavně červené. Malé pomlázky se nosily stočené v kapse, se středně velkými se chodilo na koledu a těm velikým, téměř dva metry dlouhým, se říkalo obřadní a sloužily jako symbol mužského stavu.

O **Velikonočním pondělí** vstávali děti, chlapci a muži časné zrána, aby vyšli s **pomlázkou** na koledu. Šlehali děvčata, aby byla zdravá, pilná a veselá po celý rok, předávali jim tím svěžest, mladost, ohebnost a zdraví mladého proutku. Svobodná děvčata jim za to zavěšovala na pomlázky barevné stuhy. Vdané ženy koledníci vyšlehali proto, aby jim vyhnali zlý jazyk. Nechodili však do domů sousedů, s nimiž nebyli zadobře. Dříve se šlehalo pomlázkou i další den, o takzvaném "**odplatném úterý**", kdy děvčata oplácela hochům. Někde se místo pomlázky ujímala úkolu pomládění studená voda. Tomuto zvyku se říkalo „oblévačka“. Říkávalo se, že „prašivý bude ten, kdo nebyl politý vodou“.

Názvy a podoby pomlázek: binovačka a vinovačka; dynovačka hodovačka, houdovačka velkého svátku spojeného koledou; karabáč, korbáč, kyčka, kyčkování, kyčkovanka, mrškačka, mrskanda, mrskot, mrskut, pamihod, pomihod, pomrhol, sekačka, šlaháčka, šlehačka, šlahání, vyplácání, šmekúrst, šmekustr, šmerkous, šmerkust, šmigrust, šmigrust, šmykustr, tatar, tatarec, březové metličky, čugár, dingus, kančúch, metla, mrzkouz, roučačka, švihačka, šihačka, šihta, žila, žila,...

Barvení vajec: Za typické barvy pro Velikonoce se považují červená, žlutá, zelená, červenohnědá, hnědá a černá, protože se daly získat z přírodních zdrojů. Koncem 19. století tyto zdroje nahradila chemie. Červená barva ochraňovala podle pověr před demony a zároveň symbolizovala lásku a život. A právě červeně obarvená vejce se původně označovala za kraslice.

Symbol vejce: Vejce je symbolem nového života (už od pohanských dob), plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení (protože obsahuje zárodek života), životní síly, narození, nesmrtelnosti, slunce, návratu jara, bezpečí (díky skořápce) a zárodečného chaosu, ze kterého vznikl svět.

Vysévání obilí znamená počátek zemědělských prací. Lidé si obilí vysévají i doma do misek a talířů, aby rostoucí zelená travička přivedla přicházející jaro i do jejich domovů a společně s dalšími jarními květinami a ozdobami navodila tu pravou jarní atmosféru. Zelená je barvou jara, a tak spolu s dalšími hřejivými a jásavými odstíny žluté, oranžové a jasně modré příjemně oživí po zimě ještě prochládlé byty.

oba články převzaty z internetu

Krásné prožití svátků velikonočních

Informace obecního úřadu

Zastupitelstvo obce Desná na svém zasedání dne 18. 2. 2009 mimo jiné projednalo a schválilo:

- plán činnosti na rok 2009
- podání žádosti o dotaci do výzvy č. 02 e-Government do obcí – Czech POINT, oblast intervence 2.1 Zavádění ICT v územní veřejné správě
- prodej pozemku č. 554/5 – travní porost o výměře 1041 m² manželům Radce a Tomášovi Koubkovým, Dolní Újezd 513 za 55,- Kč/m²
- rozpočet na rok 2009
- převedení výsledku hospodaření příspěvkové organizace Mateřské školy v Desné za rok 2008 ve výši 10 000,- Kč do fondu odměn a 6 305,54 Kč do rezervního fondu

Rozpočet na rok 2009

Příjmy:

Daň z příjmů fyz. osob ze závislé činnosti	470 000,-	Základní umělecká škola	7 900,-
Daň z příjmů fyz. osob z kapitálových výnosů	40 000,-	Ostatní záležitosti kultury (kronika)	1 000,-
Daň z příjmů fyz. osob ze samost. výděl. činnosti	50 000,-	Místní rozhlas	700,-
Daň z příjmů právnických osob	680 000,-	Záležitosti sdělovacích prostředků (zpravodaj)	5 000,-
Daň z přidané hodnoty	900 000,-	Záležitosti kultury (sbor pro občanské záležitosti)	13 000,-
Daň z nemovitostí	235 000,-	Příspěvky neziskovým organizacím	11 000,-
Poplatky za svoz a likvidaci komunál odpadu	160 000,-	Ostatní ambulanti péče	800,-
Poplatky ze psů	5 000,-	Bytové hospodářství výstavba bytů nad MŠ	3 033 700,-
Poplatky za užívání veřejného prostranství	3 600,-	Veřejné osvětlení	50 000,-
Lesnictví – prodej dřeva	50 000,-	Pohřebnictví	500,-
Pronájem pozemků – zemědělství	32 000,-	Výstavby inženýrských sítí	300,-
Mateřská škola – příjmy z poskyt. služeb	1 000,-	Komunální služby, územní rozvoj	155 000,-
Bytové hospodářství - nájemné	39 500,-	Sběr, svoz a likvidace odpadů	210 000,-
- přijaté nekap. příspěv. a náhrady	9 500,-	Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	48 000,-
Nebytové hospodářství – nájemné	18 800,-	Požární ochrana	30 000,-
Pronájem obecních pozemků	400,-	Místní zastupitelské orgány	152 000,-
Příjmy z finančních operací (úroky BÚ)	30 000,-	Činnost místní samosprávy	390 000,-
Neinvest. dotace ze SR v rámci souhr. dotač. vztahu	42 800,-	Finanční operace – služby peněžních ústavů	7 000,-
Neinvestiční dotace od obce (dovoz dětí do MŠ)	10 000,-	Pojištění obecního majetku	13 000,-
Příjmy za vytríděný odpad (EKO-KOM)	16 000,-	Výstavba příjezdové cesty – lokalita MŠ	500 000,-
<u>Příjmy z prodeje pozemku</u>	<u>57 200,-</u>	Úprava veřejného prostranství	80 000,-
Příjmy celkem	2 850 800,- Kč	Oprava budovy obecního úřadu	100 000,-
		Bezdrátový rozhlas	60 000,-
		Studie – kanalizace obce	30 000,-
		<u>Oprava sociálního zařízení v mateřské škole</u>	<u>100 000,-</u>

Výdaje:

Lesní hospodářství	30 000,-	Výdaje celkem	5 635 900,- Kč
Obchod, služby	6 000,-		
Silnice, komunikace /zimní údržba, opravy/	28 000,-		
Provoz veřejné sil. dopravy, rekon. aut. zastávky	100 000,-	Financování:	
Mateřská škola – neinvestiční příspěvky	300 000,-	Změna stavu krátk. prostředků na bank. účtu	2 785 100,- Kč
- ostatní osobní výdaje	21 000,-		
Základní škola	152 000,-	Financování celkem	2 785 100,- Kč

Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu

Jarní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu se uskuteční v pátek 17. dubna 2009 dle tohoto časového rozpisu:

- stanoviště č. 1 - za mostem v Cikově	16.00 - 16.20 hod.
- stanoviště č. 2 - u lípy (pod Motyčákem)	16.20 - 16.40 hod.
- stanoviště č. 3 - za mostem u Černého mlýna	16.40 - 17.00 hod.
- stanoviště č. 4 - mezi zastávkou u Zavoralů a Renzovými (draha)	17.00 - 17.20 hod.
- stanoviště č. 5 - u kříže	17.20 - 17.40 hod.
- stanoviště č. 6 - točna	17.40 - 18.00 hod.

Platí i nadále, že každý občan si svůj sběr doprovodí ve stanovenou hodinu na stanoviště, které si vybere. Zde vyčká příjezdu vozidla technických služeb a sběr si naloží.

Upozornění

Upozorňujeme občany na nutnost popisu popelnic domovními čísly v co nejkratším termínu a to z důvodu případných reklamací na odvoz odpadu (podrobněji v článku Technických služeb Hlinsko na následující stránce).

popel
smetky
kombinované obaly (C/PAP) složené z několika různých materiálů (kromě nápojových kartonů)
hygienické potřeby (papírové kapesníky, pleny a dámské hygienické potřeby)
keramika
porcelán

DO SBĚRNÉ NÁDOBY URČENÉ KE SHROMAŽĎOVÁNÍ SMĚSNÉHO KOMUNÁLNÍHO ODPADU MŮŽE BÝT ULOŽEN TENTO ODPAD:

střepy z drátěných skel
střepy ze zrcadel
vyřazená obuv, drobný textil (neznečištěný nebezpečnými látkami)
mastný, znečištěný, uhlový nebo voskovaný papír (papír nesmí být znečištěný nebezpečnými látkami)
průklepová páska
drobná PVC
CD nosiče
atd.

VÝSYP SBĚRNÉ NÁDOBY NEMUSÍ BÝT PROVEDEN V PŘÍPADĚ:

Uložení nevhodného odpadu

popel, který není zcela vychladlý (hrozí vznícení odpadu ve svozovém vozidle, případně na skládce)
biologicky rozložitelný odpad (např. odpad ze zeleně, listí, ovoce, zelenina, atd.)
odpad určený k separaci (např. papír, plast, sklo, kov, nápojový karton)
nebezpečný odpad (např. obaly od nebezpečných odpadů, chemikálie, léky)
objemný odpad

Odpad ve sběrné nádobě je zmrzlý.

Nefunkčnost nádoby – poškozená nebo netypizovaná.

Neznačení sběrné nádoby číslem popisným, nebo názvem firmy.

Jestliže zaměstnanci TS Hlinsko neprovedou výsyp, jsou povinni občany informovat, z jakého důvodu tak učinili.

Do sběrné nádoby umístí informativní lístky, které budou barevně rozlišeny:

ČERVENÝ - HORKÝ POPEL

MODRÝ - ZMRZLÝ ODPAD

ZELENÝ - BIOLOG. ROZLOŽIT. ODPAD

BÍLÝ - NEFUKČNÍ NÁDOBA

ŽLUTÝ - JINÝ DŮVOD

Na každém lístečku bude tel. číslo na odpovědnou osobu, kterou můžete v případě nejasností nebo dotazů kontaktovat.

Svoz pytlů bude proveden pouze z pytlů odpovídající síly a velikosti, označené logem naší společnosti, které jsou k dispozici na Vašem obecním úřadě. Naplnit je můžete max. do váhy 10 kg a nelze do nich vkládat ostré předměty. Svoz jiných pytlů nemusí být proveden.

Zima je pryč

Zprvu se zdálo, že nebude žádný sníh, Vánoce téměř na blátě, po Novém roce jaro. Ale příroda je mocná čarodějka a jakoby jsme ji naštváli svým naříkáním, obdařila nás přivaly sněhu víc jak hodně. Nezajímají ji naši motorová miláčci, že s nimi tam nebo támhle nemůžeme vyjet. Musíme se přizpůsobit, nebát se vzít lopatu do rukou a potřebné si proházet. A pokud nemůžeme sami, přidělíme práci zbytku rodiny. Na obci bychom někdy potřebovali mít kouzelníka, tu když napadl sníh u obchodu, jindy zase sníh byl u garáže a což teprve chodníky. Jsou místa, kde léta nejsou problémy, jsou místa, kde žijí a bydlí lidé, kterých se úklid sněhu netýká. Na sklonku zimy jsme se rozhodli zakoupit sněhovou frézu na úklid hlavně chodníků a obecních prostranství.

V současné době sníh už roztál a ukázal nám všechny ty hrůzy. Každoročně v jarních vydáních Deseňáčku žádáme majitele psů, aby je chodili venčit tam, kde to nikomu nevadí. Není možné nechat psa vyklidit na chodníku a po něm si neuklidit. Maminky s kočárky a děti, které musejí kličkovat po chodnicích mezi h..... jsou „vděčný“ za takovýto přístup k čistotě obce. Dalším velkým nešvarem je znečišťování autobusové čekárny na zastávce Desná OÚ a to pro změnu lidskými výkaly. Toto je již po několikáté v řadě a je zarážející, že moderní lidé 21. století se takto chovají. Budeme rádi, když se všichni provinili nad svým chováním zamyslí a Desná opět bude čistá.

Evidence obyvatel

K 31. 12. 2008 je v naší obci přihlášeno k trvalému pobytu 310 obyvatel.

Pohyb obyvatel v roce 2008:

narození - 4 občanci

úmrtí - 2 občané

odhlášení z trvalého pobytu - 10 obyvatel

přihlášení k trvalému pobytu - 0 obyvatel

Pozvánka

na setkání seniorů mikroregionu Litomyšlsko – Desinka, které se koná v

neděli 29. března 2009 od 14 hodin v kulturním zařízení v Lubné na Skalce.

Doprava účastníků je zajištěna autobusy, které odjíždějí z autobusových zastávek - Desná u Zavoralů ve 13.00 a Desná OÚ ve 13.05 hodin.

Pro seniory je připraven bohatý kulturní program s občerstvením.

Na vaši hojnou účast se těší pořadatelé.

Měli bychom vědět

V době mimo povodeň:

Povinnosti vlastníků pozemků a staveb, na nichž se nacházejí koryta vodních toků nebo které sousedí s vodním tokem, mají za povinnost trvale:

- Udržovat břehy a koryta vodního toku ve stavu potřebném k zajištění neškodného odtoku vody, odstraňovat překážky a cizorodé předměty ve vodním toku s výjimkou nánosů, pokud tyto činnosti neznamenaají vynaložení zvláštních nákladů, zvláštní odbornou způsobilost nebo použití speciální techniky (§ 50 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění) - jedná se tedy např. o odstraňování splaveného dřeva, klestí, odpadků (PET lahve, igelity, pneumatiky aj.) zbytků stavebních materiálů atd.

- Vlastníci staveb a zařízení v korytech vodních toků (lávky, mostky, opěrné zdi, čerpací zařízení k odběru vody z vodního toku) jsou povinni odstraňovat předměty zachycené či ulpělé na těchto stavbách a zařízeních a nakládat s nimi podle zvláštního zákona.

- Dbát o jejich statickou bezpečnost a celkovou údržbu, aby neohrožovaly plynulý odtok vod, zabezpečovat je proti škodám působeným vodou a odchodem ledu, např. doporučujeme lávky na jedné straně břehu ukotvit řetězem (§ 52 zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění). Dále je třeba ke stavbám, zařízením nebo činnostem na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků nebo v záplavovém území **souhlasu** vodoprávního úřadu. K vydání tohoto souhlasu je třeba vždy předložit také vyjádření správce vodního toku. To se týká také např. umístění lávky přes vodní tok (§ 17 zákona č. 245/2001 Sb., v platném znění).

V době před povodní, za povodně a po povodni:

Je činnost vlastníků pozemků a staveb, které se nacházejí v záplavovém území nebo zhoršují průběh povodně upravena v § 85 zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění

- **Zpracovávají povodňové plány.**

- Provádějí ve spolupráci s povodňovými orgány **povodňové prohlídky, zejména prověřují stav objektů v záplavovém území z hlediska možného ovlivnění odtokových podmínek a možného odplavení staveb, jejich částí a movitých věcí.**

- Na příkaz povodňového orgánu **odstraňují své předměty a zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta níže po toku (např. skládky dřeva, stavebního materiálu, různé komposty a jiné snadno odplavitelné materiály atd.).**

- V době nebezpečí povodně **zajišťují dosažitelnost svých pracovníků a dostupnost věcných prostředků např. pytle s pískem, různé ucpávky apod.** prověřují jejich připravenost podle povodňového plánu.

- **Sledují** na pozemcích a stavbách všechny jevy rozhodné pro bezpečné převedení povodně, zejména **nahromadění plovoucích předmětů a ucpání průtočného profilu.**

- Účastní se hlásné povodňové služby, informují o nebezpečí a průběhu povodně povodňový orgán, správce vodního toku a HZS ČR.

- Zajišťují **záchranu osob a svého majetku**, včetně případné předčasné sklizně.

- Zajišťují ochranu plavidel a zařízení sloužících k plavbě.

- Provádějí povodňové zabezpečovací práce, zejména na objektech propustků a mostků, silničních a železničních náspů, aby nebyla omezena jejich průtočná kapacita.

- Provádějí po povodni prohlídky pozemků a staveb, zjišťují rozsah a výši povodňových škod a poskytují podklady pro zprávu o povodni.

- **Odstraňují povodňové škody, zejména zabezpečují kritická místa pro případ další povodně.**

Činnost vlastníků vodních děl (rybníky, jezy, vodní nádrže, suché nádrže ap.) - § 84 zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění:

- Provádějí ve spolupráci s povodňovými orgány povodňové prohlídky vodních děl, zejména prověřují stav objektů a jejich připravenost z hlediska ochrany před povodněmi a odstraňují zjištěné závady.

- Zajišťují pracovní síly a věcné prostředky na provádění zabezpečovacích prací na vodních dílech v době nebezpečí povodně zajišťují dosažitelnost svých zaměstnanců a dostupnost věcných prostředků a prověřují jejich připravenost.

- Sledují na vodních dílech všechny jevy rozhodné pro bezpečné převedení povodně, zejména funkci přelivných objektů, postup a rozsah zamrzání, tvorbu nebezpečných ledových zácp a nápěchů, postup tání a chod ledů, stav hladiny vody, popřípadě nahromadění plovoucích předmětů.

- Účastní se hlásné povodňové služby, informují a nebezpečí a průběhu povodně povodňový orgán obce s rozšířenou působností, správce vodního toku, správce povodí, pracoviště ČHMÚ a Hasičský záchranný sbor ČR.

- Manipulují na vodních dílech v mezích schváleného manipulačního řádu tak, aby se snížilo nebezpečí povodňových škod.

- K mimořádným manipulacím na vodních dílech nad rámec schválených manipulačních řádů si vyžadují souhlas povodňového orgánu obce s rozšířenou působností nebo kraje podle možného dosahu vlivu manipulace.

- Provádějí zabezpečovací práce na vodních dílech.

- Zabezpečují dokumentování průběhu povodně na vodních dílech.

- Po povodni provádějí prohlídku vodních děl, zjišťují rozsah a výši škod, posuzují účelnost provedených opatření, poskytují podklady pro vypracování zprávy o povodni.

- Odstraňují povodňové škody na vodních dílech, zejména je zabezpečují pro případ další povodně.

Jubilea

V tomto čtvrtletí oslavili:

Miroslav Vejrych	50 let
Miloslav Holec	55 let
Oldřich Nádvořík	55 let
František Klusoň	60 let
Anna Rožková	60 let
Josef Flégr	65 let

Marie Kovářová	65 let
Jan Rubek	70 let
Marta Hofmanová	81 let
Marie Vimrová	81 let
Karel Žďára	81 let
Václav Vimr	84 let

Narození: Karolína Drábková

Všem srdečně gratulujeme

Vítání občánků

Barbora Hápová, Rozárie Šuláková, Martin Jareš a Jan Flídr to jsou noví občánci naší obce narození v uplynulém roce. Poslední únorovou nedělí je slavnostně přivítali do života zastupitelé obce. O malý kulturní program se postaraly děti z mateřské školy, na flétnu zahrála Eliška Kopecká a doprovodem na varhany doplnila Anička Šimková. Putování životem bývá rozmanité, ale slova básně nám říkají, že: cestička k domovu známě se vine, hezčí je krásnější než všechny jiné... Přejme tedy novým občánkům, aby jim k srdci přirostl rodný kraj a rádi se do Desné vraceli. Zakončení společným přípitkem s rodiči na zdraví, štěstí a radost převládající nad každodenními starostmi je jistě gratulací i od nás všech Deseňáků.

Fotografie jsou vystaveny ve skříňce u hasičské zbrojnice.

Rozárka Šuláková s rodinou

Barborka Hápová s rodinou

Honzík Flídr s rodiči

Martin Jareš s rodinou

Novinky z naší školičky

U nás ve školce nastalo v novém roce několik změn, počínaje odchodem paní ředitelky Anny Veselíkové na mateřskou dovolenou. Věříme, že v době zveřejnění tohoto příspěvku bude již šťastnou maminkou.

Na místo ředitelky byla jmenována stávající učitelka a na místo učitelky nastoupila paní Petra Krejssová z Litomyšle.

V tomto novém obsazení jsme absolvovali vítání občánků, školkový karneval a návštěvu pana Severy v jeho „mysliveckém království“, kde se nám velmi líbilo.

V nejbližší době nás čeká s předškolními dětmi plavecký kurz v Poličce, který začíná již 25. března, dále pak výroba dárku pro maminky a návštěva dvou divadelních představení ve Smetanově domě v Litomyšli.

Pozor: Zápis do Mateřské školy v Desné pro školní rok 2009/2010 bude probíhat od 14. do 30. dubna v mateřské škole, kde bude možné vyzvednout si denně „Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání.“

Upozornění pro rodiče, kteří by měli zájem o umístění svých dětí až během školního roku: Žádost je nutné podat v tomto termínu, jelikož počet nově přijímaných dětí bude omezen počtem odcházejících dětí do ZŠ.

Jen pro zajímavost uvádím skutečnost, že je v současné době v MŠ zapsáno 28 dětí, což je nejvyšší možný povolený počet dětí na třídu. Naposledy byl takovýto počet dětí v Mateřské škole v Desné zaznamenán ve školním roce 1995/1996.

Jarmila Dudychová, ředitelka

K životnímu jubileu

Vážení čtenáři, v tomto obecním zpravodaji jsme přinesli již několik článků o významných osobách naší obce. Dnes chceme představit, při příležitosti sedmdesátipěti let života a čtyřicátého výročí jeho kněžství, dílo a životní příběh administrátora farnosti v Mladočově Patera Josefa Preislera. Žije mezi námi již plných

šestnáct let a přináší nám denně radostnou zvěst i osobní potěchu při setkáních. Jeho kolébka stála v obci Cikánka u Svratky. Otec, mistr pilníkář, pracoval ve své živnosti a posléze se s rodinou přestěhoval do Svratky.

Josef, hned po vyjití obecné školy, měl touhu po kněžství, když si předtím přečetl knihu o životě zakladatele salesiánského díla v italském Turíně Dona Boska. Ve svých patnácti letech, v roce 1949, se přihlásil ke studiu do salesiánského ústavu ve Fryštáku u Zlína. Jenže hned v prvním roce studia 14. dubna 1950 (v rámci likvidace všech řeholních řádů) v noci do ústavu vtrhla policie, ke každému chlapci se se samopalem postavil policista a chlapci, jako zločinci, museli svoje osobní věci vyrovnat na postel, s sebou si vzít jen nejn nutnější a hned je odvezli do Oseku u Duchova v západních Čechách. Tam chlapce rozpustili domů. Jenže několik z nich, Josef mezi nimi, zde dobrovolně zůstali, že chtějí zůstat u svého řádu. Odvezli je tedy do Hájků u Prahy a odtud je vozili na práci do kladenských oceláren a později na výkopové práce na stavbě přehrady Klíčava. Dalšího půl roku pracoval v kotlárně v Olomouci. V r. 1951 nastoupil k pokračování studia do gymnázia v Hlučíně. Po vystudování následovala dvouletá vojna v Jihlavě a Prachaticích. Pak se opět vrací ke svým řádovým kolegům na stavbách západočeských přehrad. Zde přijímá práci a tak dalších deset let se podílí na výstavbě přehrady Římov. Přitom, současně při

zaměstnání, studuje soukromě bohosloví, protože oficiální studium pro řeholníky tehdy nebylo možné.

Přišel rok 1968 se svým „přechodným táním ledu“ co se týká cestování a tak Josef s několika spolubratry odlétá jako turista do Říma a zde na Hod Boží vánoční (25.12.1968) přijímá kněžské svěcení. Tání ledu trochu povolilo i v chování státní moci vůči církvi a tak Josef na podzim 1969, již jako vysvěcený kněz, nastupuje ještě na dva roky na teologickou fakultu, aby oficiálně jako duchovní mohl nastoupit službu v některé farnosti. Celých dvacet dva let musel tišit svoji touhu veřejně vystoupit, aby v tehdejší nepřející době dosáhl na vytouženou metu – služebníka v pastoraci. Toho se mu dostalo prvním umístěním v Chotusicích u Časlavi, kde devět let sloužil a organizoval obnovu vyhořelého kostela v Žehušicích. Následovalo umístění na další místo v Sadské, kde byl rok a půl. Třetím působištěm byla Bikáň u Kutné Hory a následovala nejslavnější služba v Kutné Hoře u svatě Barbory. Zde pobyl dva a půl roku. Páté místo jeho služby byl Městec a odtud byl již přeložen k 1.10.1993 k nám, do Mladočova. Tolik z pestrého, ale zdaleka ne dobrovolně prožitého života našeho duchovního otce.

Po příchodu do Mladočova P. J. Preisler navázal na dobrou tradici předchozích, velmi dobrých kněží, kteří zde v minulosti působili. Kněžská práce je odlišná od práce jiných lidí. Nelze ji měřit metrem, nelze ji zvážit, nelze ji spočítat, kněžská práce spočívá v doprovázení svěřených lidí v době jejich radosti (křty, svatby) i těžkostí (pomazání nemocných, pohřby) i v běžném životě (svátost smíření, eucharistie, katecheze). Slyšel jsem kdysi jednu velmi moudrou větu. **Kde je málo kněží, tam musí být hodně policajtů.** A je to tak, kde se lidé ve svém nitru neřídí láskou, tam je nezbytná represe, která však přes všechnu vloženou energii i finance není nikdy schopna lidi vrátit k upřímnosti a lásce. **Lidské nitro i jednání dokáže zjemnit jen ideál před člověkem, aby se sám pro něj rozhodl,** obušek za zády to nedokáže.

Pomyslnou kytičkou ještě dodatečně blahopřejeme.

Stanislav Tomšiček

Vzpomínky pamětníků, 2. pokračování

Pro čtenáře připomínám, že jde o vzpomínky přímých pamětníků, proto nic neupravuji, ani nekontroluji správnost jejich údajů, i kdyby se rozcházely s údaji od jiným osob.

Vojtěch Vomočil, Dolní Újezd čp. 210, zápis 15. ledna 1997

Němci utíkali před frontou po silnici kolem našeho domu, několik tanků, asi kolem deseti obrněných automobilů a aut normálních, těch jelo spousta. Jeli na Rovinku a dál k Vidlaté Seči. Pořád vystřelovali světlice, asi aby upozorňovali ty za sebou kudy jedou. Hlavní proudy útěku Němců jely po hlavních silnicích. Jeden den jezdili Němci, druhý den byl úplný klid a třetí den přijely první předvoje Rusáků na koních. Přijely od Litomyšle a už krátce napřed se lidi dozvěděli o jejich průjezdu a shromáždili se na Rovince. Rusové jenom projeli na koních a na vozech a vůbec se nezastavovali. Holky měly uvařený čaj a vždycky za nimi utíkaly a podávaly jim čaj v hrníčkách. Na chodníku stál nějaký plukovník nebo generál, to nevím a pořád křičel: "Marš, marš" a vůbec nedovolil, aby se zastavili. V Praze tou dobou už byly tanky od Berlína a tady projížděl maršál Malinovský se svou armádou jen na koních. Stáli jsme tam na Rovince a teď se díváme a díváme se, tohle jsou koně stejný jako Bisovi - Rubečkovci (měl hřebece) a tohle jsou jako Kočihů koně. A ono se stalo, že všichni lidi ze vsi byli shromážděni na Rovince a v Dolečkách i na Kabatovci v barákách nikdo nebyl, Rusové pak vypáčili dveře do domů a maštalí, vyměnili koně, co sebrali někde v Sudetech, zapřáhli tyto nové a honem hnali dál. Hospodáři se pak divili, že jedou s koňmi úplně stejnými, jako jsou ti jejich doma. Přijeli od Čisté s těžkými, tlustými koňmi, udýchanými tak, že už nemohli dál. Josef Kočí říkal, když přišel domů, ti cizí koně leželi, ani se nemohli pohnout. Tohle byl takový předvoj a druhý den už přijeli další Rusáci a ti jeli jen na svých koních. To už byli taková malí kozácký konici.

Můj otec byl doma a tady v tom baráku (čp. 210) bydleli Zerzánovi, on byl finanční respicient a na Přibíňovsi žil jeho příbuzný, jenže to byl takový alkoholik a tenhle z našeho baráku se za něho styděl. Přibínský byl sice ruský legionář, ale hodně pil. Přišel sem, postavil se na silnici, ukazoval na Zerzánův barák a křičel rusky, že tady jsou Germáni. Někteří Rusové zastavili, vypáčili dveře, vběhli dovnitř a ukradli jim, co pobrali. Opilec křičel dál zase na nějakého důstojníka rusky, že tady jsou Germáni. Ten zastavil, slezl s koně, přišel k němu a asi ucítil alkohol, praštil ho po hlavě a jel pryč. Křikloun se složil do příkopu, pak se sebral a utekl pryč.

Do Sudet jsme v příštích dnech jezdili pro brambory, zverbovali nás a my jsme měli za povinnost jet s nimi. Jel s námi obyčejně jen jeden důstojník. V Čisté, Chmelíku a Karli (tehdy se jmenovaly ještě německy) už byly statky opuštěné, rozbité a vyrabované. Pripadalo nám to, jakoby v nich někdo hledal ukryté zlato a poklady. V jednom baráku byly i podlahy vytrhané, dveře do kuchyně vyvrácené a na zemi se válela pošlapaná peřina. Jezdívalo tak asi pět povozů a několik lidí na nakládání, aby měl kdo naložit brambory a co jiného použitelného kde vojáci našli. Původní německý majitelé už utekli dřív. Já jsem jel jako závozník Fr. Havranovi. Přijeli jsme k nějakému statku a u něho stál pěkný včelín postavený jako do hvězdice. Po stromech viselo aspoň šest nebo osm rojů. Sehnali jsme nějaké škatule a dva roje si sebrali. Tak jsem začal včelařit. Později jsme tam jeli znova na kolech a včelín už tam nebyl. Asi si ho někdo rozmontoval a vzal.

Pak jsme museli jezdit do lesa pro dříví. Rusové si zabíjeli prasata, ty pak pověsili za nohy a topili pod nimi,

aby z nich opálili štětiny. Tohle dělali ke hrůze majitelů i ve stodolách. V lese naši „průvodci“ dobře věděli, kde co je. Asi napřed obhlédli po lese složené metry dřeva a pak jeli najisto. My jsme nakládali polena a oni u nás stáli s pistolemi, kdyby se někdo objevil a chtěl bránit dřevo.

V tomto baráku (čp. 210) byla nahoře jedna místnost volná a do ní se nastěhoval nějaký vyšší důstojník s manželkou. Přijeli tak třetí, možná čtvrtý den a s ním i jeho žena. Jezdil do Polomí soudit a nechával se tam vozit kočárem. Každý den ráno pro něho přijeli a zase večer ho přivezli. Jeho manželka mu tady asi vařila a jídlo vozila do lesa za ním. Od naší maminky si pořád vypůjčovala talíře a hrnce a nic nevracela. Maminka ji říkala ať je zase přinese zpátky, že už nic nemá, všechno jí dala. Ona slibovala, že jo, že všechno přinese. Nakonec, když odjeli, tak jsme zjistili, že tam v Polomí všechny talíře a hliněné hrnce rozbili a udělali z nich veliký mozaiky Stalina a že je nádobí nenávratně pryč.

Vojáky přestrojovali do nových šatů, ti se svlékli, odšvihli je a dali jim jiné šaty. Ty staré použité naházeli na kupy a nechali tak. Pak si lidi brali z odložených hromad všechno možné domů. Deky a podobně.

Vypadá to, že rozkaz k odjezdu a opuštění lesa přišel nečekaně, protože v lese stála řada kotlů a v nich uvařená polévka, ještě se z ní kouřilo a vojsko bylo pryč.

Ve škole a na zahradě za školou měli zařízenou pekárnu. V poslední třídě v přízemí na konci chodby připravovali těsto a na zahradě, hned za zdí školy, měli vykopanou v zemi uličku a kolem ní postavenou řadu pecí. Ze třídy podávali ven, snad oknem nebo jak, syrové chleby a venku je sázeli do pecí. Pece byly postaveny jen tak z hlíny, z každé pece stál komín - jen nějaké trubky a z té, do země zapuštěné uličky, pece obsluhovali.

Před Rusáky tady byli Maďaři, kolik jich bylo nevím, ale vezli sebou jen jedno veliký dělo. Tahali ho třemi páry koní. Tihle koně byli pěkný, dobře krmený, aby ho utáhli a ostatní koně byli spíš jen takový herky hubený. Potkali se s Rusáky. Ti jim koně z děla vypřáhli a vzali. Dělo už zůstalo stát tak. V tuhle dobu se už ruské a maďarské armády asi tolerovaly. Když jsme šli na Rovinku Rusy vítat, tak už šla ruská hlídka po stežkách dolů k řece a to už Maďaři odjížděli domů. Dolečka a Kabatovec byly plné Maďarů. Před mostem jeli vpředu maďarští důstojníci a ti dva Rusáci seběhli dolů na silnici a začali Maďary odzbrojovat. Pamatuji si, že maďarský důstojník mluvil slovensky a tak jsme mu dobře rozuměli. Říkal Rusům, že náš generál a ruský generál se dohodli, že mohou v klidu odejet domů. Pak Rusové důstojníkům odebírali pistole. Z každé vystřelil jednou do vzduchu a odhodil ji ke Kysilkově zdi na zem. Pak kolem nich jeli vojáci a že jim dají i pušky. Pušky nechtěli, brali jen pistole. Jaký to mělo význam, to nevím. Maďaři tady předtím byli v každém baráku. Na Pazuše u Tomše Bisova chtěli Maďaři zastřelit dva svoje koně, že jsou hubený a prašivý. Tomeš si je nechal a přivedl je k nám, že mu jich prý bylo líto, tak se pěkně dívali. U nás jsme měli prázdný chlév, proto je umístil sem. Pořádně jsem je krmil, léčil a později i zapřáhal do vozu. Trochu se spravovali a když Rusové chtěli odejet odsud pryč, přišel na mě tenhle „náš“ důstojník večer, už se stmívalo, že musím rychle zapřáhnout koně. Mě se pochopitelně nechtělo, ale on vytáhl pistoli a donutil mě jít. Ptal jsem se kam pojedeme,

odpověděl, že mě ukáže. Tak jsem zapřáhl do vozu a vyjeli jsme na Rovinku a dál jako nahoru k Desné. Od školy stály nafažené povozy ruských vojáků připravený k odjezdu. Jeli jsme kolem nich ke Koruně a dolů až k Víscce, pořád kolem řady koní a vozů. Na Víscce jsme odbočili doleva nahoru, ale ta řada stála po silnici k Cikovu, kam až bylo vidět. Po Víscce mě zavedl nahoru a poručil zastavit u Tomáše Kalibána. Už u nás si na vůz naložil snad pět velikých, těžkých kufřů. Seskočil z vozu a od Kalibánů začal nosit další kufry a nakládat je na můj vůz. Toho jsem se lekl, co vlastně se mnou zamýšlí. Snad nechce, abych s ním jel někam až do Ruska? Po Víscce jsem viděl víc takových vozíků a na nich kufry. Napadla mě spásná myšlenka, jak zašel do domu, rychle jsem všechny kufry naházel na zem, švihnul do koní a ujel pryč po humnech kolem stráně k Příbiňovsi. Byla úplná tma, já jsem na cestu neviděl, koně asi ano, protože jeli pořád po cestě. Nad strání jsem zpomalil, zase aby vůz nehrčel a neprozradil mě. Báł jsem se pomsty. Zastavil jsem za příbinskými humny a čekal potichu, co bude dál. Co kdyby chytl druhý koně a jel za mnou? Domů jsem se taky báł přijet, tam by mě snadno našel. Co tam potom dělal s kuframa už jsem se nedozvěděl, ani mě to nezajímalo. Za chvíli dole po silnici začaly povozy hrčct, jak se rozjely a hrčení kol po cestě bylo slyšet aspoň dvě hodiny, až vše utichlo. Pro jistotu

jsem tam čekal až svítalo a teprve potom jsem se odvážil jet po Závsi domů. Na Příbiňovci mě zastavila hlídka, Jan Lorenc a nevím kdo to byl s ním. Poznali mě a tak jsem dojel až domů. Tady už byl klid.

Maďaři tady byli usídleni v každém baráku, Rusové spíš jen ve větších stacích, aby mohli mít koně puštěný po zahradě. Vyšší důstojníci jezdili na kočárech a sami si našli ubytování v bytech, vojáci spali po stodolách.

Tady na Pazušce byl nějaký důstojník a neuměl jezdit na kole, kola asi doposud neznali. Vzal si od kluků kolo a učil se na něm. Jezdil po cestě a šněroval cestu od kraje ke kraji sem tam a kluci z toho měli srandu. Vždycky, když jel kolem, tak na něho salutovali a rusky zdravili, on se smál a chtěl je taky pozdravit. Zasalutoval za jízdy, jenže jak neuměl držet rovnováhu a pustil si řídítko, spadl na zem nosem do kamení. Sebral se a za huronského smíchu kluků se pokoušel rozjet znova.

V lihovaru se páčil líh a někdo jim to asi poradil, protože tam přišli, plomby na zásobníku hotového lihu utrhli a točili si, jak si přáli. Pili a pili až jeden z toho zemřel. Je tady pohřbený na hřbitově. V dalších letech se k jeho hrobu chodilo s muzikou oslavovat hrdinství padlých. On však padl alkoholem. Je ale tisíce jiných, kteří padli i za naší svobodu, jejich památku upřímně ctíme.

zapsal Stanislav Tomšiček

Výnos Tříkrálové sbírky z 3. ledna 2009

Budislav	10 923 Kč	Dolní Újezd	73 554 Kč
(Cikov)	(6 416 Kč)	Horní Újezd (s Cikovem)	25 602 Kč
Desná	14 318 Kč	Osík	21 329 Kč
Poříčí	20 202 Kč	<u>Vidlatá Seč</u>	<u>16 150 Kč</u>
(Farnost Mladočov)	(51 859 Kč)	Celková částka	182 078 Kč

Farní charita v Dolním Újezdě děkuje všem velkodušným dárcům jménem všech, kteří dobrodiní tříkrálové sbírky využijí pro ulehčení svých životních útrap.

Pozvánka na jarní výšlap

Klub příznivců desenské přírody, společně s obecním úřadem, by Vás rád pozval na další jarní výšlap.

Opět bychom využili volného dne a snad i hezkého počasí v pátek 8. května. Cíl putování a veškeré podrobnosti oznámíme místním rozhlasem. Těšíme se, že rádi využijete příležitosti poznat blízké okolí a sejdem se v hojném počtu jako v loňském roce.

Paprsek slunce pro duši

Nehoda

Jedna mladá žena jela autem z práce. Řídila velice opatrně, protože měla zbrusu nové auto, koupila si ho teprve den před tím. Její manžel na ten model dlouho šetřil. Na přeplněné křižovatce na okamžik zaváhala a narazila blatníkem do nárazníku jiného auta. Strašně se rozplakala. Jak takovou škodu vysvětlí manželovi? Druhý řidič ji velice shovívavě vyslechl, ale trval na tom, že je třeba sepsat pojistnou událost. Žena začala hledat dokumenty ve velké hnědé tašce. Vypadl z ní jakýsi lístek. Rozhodnými tahy mužského písma na něm stálo: „**V případě nehody si pamatuj, že miluji Tebe, ne to auto.**“

To bychom měli mít na paměti všichni a neustále. Důležití jsou lidé, ne věci. Kolik věcí děláme kvůli věcem, autům, domům, zaměstnání, kvůli hmotnému zisku. Kdybychom stejný čas a stejnou pozornost věnovali lidem, svět by vypadal jinak. Měli bychom znovu najít čas k naslouchání, k tomu, abychom se sobě navzájem podívali do očí, abychom spolu plakali, povzbudili jeden druhého, smáli se, šli se jen tak projít. Jen to si totiž s sebou přineseme před Boha. Sami sebe a svou schopnost milovat. Ne věci nebo šaty, ani tohle tělo.

Tatínek s malým synkem šli po ulici plné výkladních skříní. Tatínek nesl těžkou tašku plnou balíčků. Náhle se obrátil k chlapci: „Červený dres jsem ti dal, robota válečníka jsem ti dal, obrázky fotbalistů jsem ti dal, co jsem ti měl ještě dát?“ „Měl si mi dát svou ruku,“ odpověděl chlapec.“

Prožívejte v radosti nastávající jarní dny a hodně zdravíčka z jarního sluníčka

přeje redakce Deseňáčku

Vydává čtvrtletně obecní úřad v Desné nákladem 150 kusů. Vyšlo k 31. březnu 2009. Zapsáno do evidence periodického tisku pod evidenčním číslem MK ČR E 13278. Na vydávání se podílejí: Anna Šimková, Hana Flídrová, Ludmila Flachová, Anna Veselíková, Oldřich Kladiwo a Stanislav Tomšiček. Neprošlo jazykovou úpravou. Zdarma.

Internetová verze Jiří Kopecký. www.obecdesna.cz